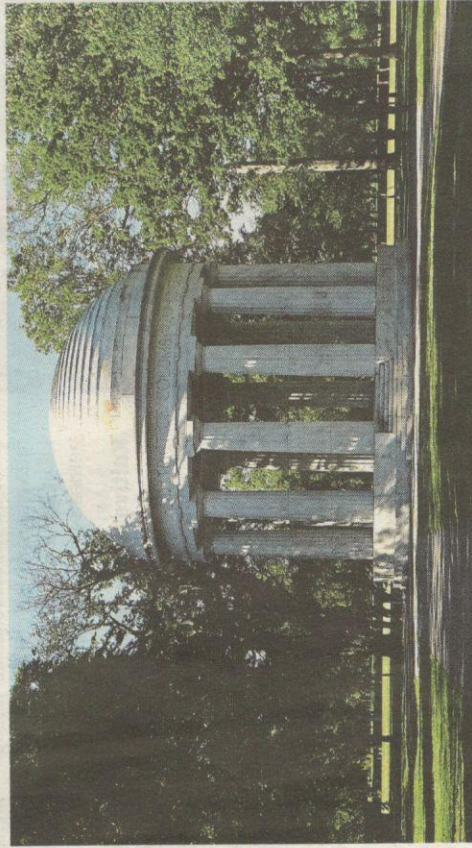

V zeleném pásu mezi Washingtonovým obeliskem a Lincolnovým památníkem je jich v hlavním městě hned několik. Jejich architektonický výraz sahá od obligátního neoklasicismu až k soudobým výtvarným formám.

Nevelkou, ale nepřehlédnutelnou stavbou je kruhový pavilon v antikizujícím stylu, takzvané tempetto, jehož kamennou kupoli z bílého mramoru podepírají

Také další monument je pojat v tradičním stylu. Je věnován padlým vojákům z druhé světové války. Získal prominentní místo naproti Washingtonu památníku a neďaleko od Obelisku. Vznikl na základě vítězného soutěžního návrhu architekta Friedricha St. Floriana a sochaře Raye Kaskeyho až v roce 2004 a hned vyvolal řadu kontroverzí.

Tvoří jej dva půlkruhy z kamenných pylónů, které nesou názvy členských států USA, District of Columbia a některých amerických zámořských území. Jeden segment je označen jako Pacifický a druhý jako Atlantický (viz nápisy na altánech, které se tyčí na příčné ose). Takové dělení je pochopitelné spomně a mnohým se zdá matoucí, neboť všechny státy USA se podílely na boji proti nepříteli společně.

District of Columbia War Memorial připomíná washingtonské oběti první světové války

World War II Memorial je rozdělen na dva segmenty s kašnou uprostřed

architekta Alberta Speera. Nejde jen o kamenné prvky, ale také bronzové věnce nesoucí orly umístěné v obou pavilonech. Trochu nejasná je i další symbolika – na zdi, součástí pomníku, je umístěno 4048 zlatých hvězdiček, z nichž ovšem každá reprezentuje hned stovku válečných obětí. Počáteční bouřlivé debaty nad pojetím díla ale v poslední době ustávají, lidé si na monument zřejmě zvykli.

Vojáci v oranici nevkusů

Ten, pro koho jsou oba památníky obětem světových válek příliš popisné a tradiční, uvítá třetí, dokončený v roce 1982 nedaleko Lincolnova památníku a věnovaný obětem vietnamské války. Ide o minimalistické, ale o to působivější dílo. Porota vybrala k realizaci návrh studentky Mayi Ying

Je to silný koncept, ale českého pozorovatele samozřejmě napadne, zda se mladá autorka náhodou neinspirovala prakticky identickým – a opět velmi působivým – pojetím památníku obětí šoa v pražské Pínkasově synagoze. Jistě, tam jde o interierové řešení a nápisy jsou černé (a červenné) na bílých zdech, ale prostota a současně i působivost je v obou místně tak vzdálených monumentech stejná.

Připomeťme tedy alespoň, že pražský památník na přelomu padesátých a šedesátých let vytvořili vynikající výtvarníci Jaromír John a Václav Boštik. Později byl dvakrát těžce poškozen – poprvé po okupaci v roce 1968, kdy byla Pínkasova synagoga pro veřejnost uzavřena, podruhé po velké povodni v roce 2002. Následně byl však pečlivě restaurován a dnes pa-

neho doplnění o naturalisticky pojatou partii. To se jim bohužel nakonec podařilo prosadit. Náštestí trochu stranou pak vzniklo sousoší s vojáky v barevném pojetí a v životní velikosti. Působí ovšem nedůstojně až směšně a atrakce je to hlavně pro turisty, kteří si tu mohou s protagonisty zapoznat...

Bohužel podobně vyznívá i nejnovější přírůstek – připomínka amerických obětí korejské války, která je situována naproti vietnamskému memoriálu. Tento pomník vznikl v devadesátých letech dle návrhu sochaře Franka Gaylorda. I jej tvoří černá kamenná stěna s nápisy, chybí jí ale dobré proporce a rozvrh textu A navíc se před ní v jakési oranici pohybují mírně nadživotní postavy vojáků v plné zbroji. Pouze dobrý úmysl dobrý výsledek nezaručí.

Korean War Veterans Memorial tvoří mírně nadživotní postavy vojáků, vypadají skutečně jako živi...